

Pracovný list, biológia, 7. ročník, meno a priezvisko

Naštuduj si text a správne odpovedz na otázky!

Téma: ochrana živočíchov, ochrana stavovcov.

Vymieranie je normálny proces evolúcie a rozvoja sveta. Veľa druhov vymrelo dávno predtým, než sa objavil človek, pretože neboli schopné prispôbiť sa novému prostrediu, klíme či dravcom. Približne od roku 1600 sa však vymieranie rapídne zvýšilo kvôli zásahom ľudí, ktorí začali loviť zver pre radosť a ničiť prirodzené životné prostredie výstavbou miest, úpravou vodných tokov, vysúšaním močarísk a turistikou.

Dnes si mnoho ľudí uvedomuje tento problém a vznikajú rôzne organizácie na ochranu živočíchov a životného prostredia.

Chráneného živočícha je zakázané:

- úmyselne odchytať alebo usmrcovať v jeho prirodzenom areáli vo voľnej prírode,
- úmyselne rušiť, najmä v období rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo sťahovania,
- úmyselne poškodzovať, ničiť alebo zbierať jeho vajcia vo voľnej prírode,
- poškodzovať alebo ničiť miesta jeho rozmnožovania alebo odpočinku,
- medzidruhovo krížiť,
- držať, prepravovať, predávať, vymieňať alebo ponúkať na predaj alebo výmenu.

Kto nájde chorého, zraneného, poškodeného alebo uhynutého celoročne chráneného živočícha v jeho prirodzenom prostredí alebo ten, kto celoročne chráneného živočícha pochádzajúceho z voľnej prírody náhodne odchyti, zraní alebo usmrtí, je povinný to bezodkladne oznámiť spolu s opisom situácie, ako k jeho nálezu, zraneniu alebo usmrteniu došlo, organizácii ochrany prírody, ktorá určí ďalšie nakladanie s ním. Ak je nálezom chránený živočích, ktorý je poľovnou zverou, oznámi nález okresnému úradu. Prvotne však môžeme kontaktovať políciu, ta už prípad odstúpi na ďalšie orgány.

Vysúšaním močarísk zanikajú močiarné druhy rastlín, vodné vtáky sú takisto ohrozené. Premieňaním lúk na polia, hnojením, pasením a urbanizáciou pôdy sú ohrozené lúčne druhy. Nevhodnými zásahmi do lesov, nadmernou ťažbou dreva a znečisťovaním lesa sú ohrozené lesné druhy, veľké zvieratá majú totiž veľký areál pohybu, i veľký nárok na potravu. (Pri zmenšení lesnej plochy nemajú niektoré živočíchové šancu získať potrebné množstvo potravy a ich stav sa drasticky znižuje. Toto je problém i veľkosti chránených území - ak je malá plocha národného parku či chránenej oblasti, zbytočne tam budeme vysádzať veľké množstvá ohrozenej zveri, bez dostatku potravy tam určite neprežije.) Výstavba ciest takisto zaberá veľkú časť pôdy a premávka ohrozuje druhy, ktoré sa sťahujú a necítia nebezpečenstvo prechádzajú cez cesty a končia pod kolesami áut.

- Úpravou vodných tokov - vyrovnaním toku, vybetónovaním dna, odstránením príbrežnej vegetácie sú ohrozené vodné druhy organizmov.

V Červenej knihe sú druhy rozdelené podľa nasledujúcich stupňov ohrozenia:

- Kriticky ohrozené druhy: živočíchové, ktoré vyhynú i bez ľudskej „pomoci“
- Ohrozené druhy: živočíchov je hojný počet, ale ich populácia klesá
- Zriedkavé druhy: je ich pomerne málo, no nie sú v bezprostrednom nebezpečí vyhynutia

Otázky:

1. Opíš čo je to proces vymierania živočíchov?
2. Od kedy a prečo sa vymieranie živočíchov zvýšilo?
3. Prečo nesmieme živočíchov ohrozovať?
4. Prečo nesmieme živočíchov zbierať, krížiť,?
5. Čo máme urobiť ak nájdeme zraneného chráneného živočícha napr. sovu?
6. Čo je to červená kniha?
7. Podľa akých kritérií sú zoradené živočíchové v červenej knihe?
8. Vypíš aspoň 5 chránených cicavcov !
9. Vypíš aspoň 5 chránených vtákov!
10. Vypíš aspoň po jednom chránenom obojživelníku, jedného plaz a rybu!
11. Napíš aký má zmysel prikrímovanie zimujúceho vtáctva v období mrazov?
12. Prečo je škodlivé vysušovanie močarísk?
13. Prečo je veľmi škodlivý výrub lesov?
14. Ako ohrozuje živočíchové premávka, výstavba ciest, o aké živočíchové ide?

Na otázky odpovedz na opačnú stranu listu!